

Aftale om Budget 2020 for Region Midtjylland

Mellem partierne: Socialdemokraterne, Radikale Venstre, Den Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Kristendemokraterne, Dansk Folkeparti, Psykiatrilisten, Venstre, Enhedslisten og Alternativet er der indgået følgende aftale.

1. Indledning

Regionsrådet har 10 tværpoltiske sigtelinjer, som har til formål at øge mulighederne for at realisere regionens mission om at bidrage til velfærd ved at fremme borgernes muligheder for sundhed, trivsel og velstand.

Sigtelinjerne skal skabe bæredygtig og langsigtet retning for drift og udvikling af Region Midtjylland, både for regionens borgere og for de regionale arbejdspladser. Sigtelinjerne skal balancere de politiske ambitioner og visioner med regionens potentiale, udfordringer og med de ressourcemæssige realiteter i 2020 såvel som de kommende år. De skal ligeledes give retning til prioriteringer og beslutninger i forhold til at realisere målbillederne for Region Midtjylland som en region i balance. Prioriteringer og beslutninger tager således udgangspunkt i patientens præmisser og hviler på faglige, etiske og økonomiske hensyn.

Forligspartierne har i forbindelse med budgetforlig 2020 haft særligt fokus på sigtelinjerne vedrørende:

- Et stærkt universitetshospital i højeste internationale klasse,
- En region i balance,
- Region Midtjylland går forrest i bæredygtig udvikling og grøn omstilling, og
- En arbejdsplads med godt arbejdsmiljø og arbejdsglæde.

Med budget 2019 blev der igangsat en transformation af sundhedsvæsnets. Den skal over en årrække sikre de nødvendige forandringer af sundhedsvæsnets for at kunne imødekomme den demografiske pres som følge af flere ældre, øgede behandlingsbehov og behandlingsmuligheder i sundhedsvæsnets. Herudover er transformationen en vigtig brik i at imødegå rekrutteringsudfordringerne på regionens arbejdspladser.

Økonomiaftalen 2020 bidrager med et råderum i Region Midtjylland på 301,6 mio. kr. Herudover er der budgettilpasninger på sundhedsområdet på 250,6 mio. kr. Der er således et samlet råderum til prioritering på 552,2 mio. kr. Forligspartierne er på den ene side glade for, at der er et økonomisk råderum at prioritere ud fra, men erkender på den anden side, at med de udfordringer, som hospitalerne står overfor, er der tale om et snævert prioriteringsrum.

En central del af økonomiaftalen er, at der er afsat midler til at dække det demografiske træk, når der bliver flere ældre borgere, et øget behandlingsbehov, øget medicinbehov og mulighed for et løft af kapaciteten og mere personale.

I Region Midtjylland har forligspartierne aftalt, at en del af råderummet, som følger af økonomiaftalen og budgettilpasninger, anvendes til at bidrage til at løse en række udfordringer på regionens hospitaler. Forligspartierne anerkender de enkelte hospitalers individuelle behov og situation og har derfor med forliget prioriteret at fordele en betydelig del af råderummet til hospitalerne.

Aarhus Universitetshospital har en række betydelige økonomiske udfordringer relateret til indflytningen og samlingen af hospitalet i Skejby, herunder et effektiviseringskrav på 8 % ved ibrugtagning, regionale og interne sparerunder, konsekvenser af nedsat operationskapacitet samt flytte- og ibrugtagningens udgifter. Det er af afgørende betydning for forligspartierne, at Aarhus Universitetshospital sikres en bæredygtig økonomi. Regionens universitetshospital skal

være et 'Fagligt Fyrtårn' med fokus på forskning, faglig udvikling og faglige mål og skal fortsat understøtte de øvrige hospitaler i regionen.

Forligspartierne ønsker fortsat at prioritere psykiatrien i regionen. Regionsrådet har med prioritering af midler i 2018 og 2019 igangsat udviklingen af en bedre psykiatri til gavn for borgerne, og denne udvikling ønskes fortsat i 2020.

Forligspartierne ønsker fortsat at prioritere indsatsen i det nære sundhedsvæsen. Det er regionens ambition, med afsæt i Sundhedsaftalen og i samarbejde med kommuner og almen praksis, at arbejde for et mere nært og sammenhængende sundhedsvæsen.

Herudover har det også med udgangspunkt i regionens råderum været nødvendigt at prioritere midler til en række vækstområder som eksempelvis hospitalsmedicin.

Forligspartierne har endvidere noteret sig, at regeringen i sit forslag til Finanslov for 2020 vil prioritere 300 mio. kroner i 2020 og 600 mio. kroner årligt i 2021-2023 til initiativer på sundhedsområdet, herunder f.eks. at ansætte flere sygeplejersker. Det er forventningen, at det vil gøre det muligt at ansætte 1.000 ekstra sygeplejersker på landsplan.

Region Midtjylland er en stor arbejdsplads, hvor medarbejderne hver dag løser vigtige opgaver inden for f.eks. sundhedsområdet, socialområdet samt Regional Udvikling. Forligspartierne vil med budget 2020 bestræbe sig på at sikre, at Region Midtjylland fortsat er en attraktiv arbejdsplads og et attraktivt uddannelsessted med faglige udfordringer, udviklings- og forskningsmuligheder, livslang læring, god ledelse og et godt arbejdsmiljø.

På det sociale område vil forligspartierne fortsætte med at udvikle og styrke sin position som en attraktiv samarbejdspartner for kommunerne og arbejde for at forbedre de sociale og socialpsykiatriske tilbud til borgerne.

Herudover vil forligspartierne understøtte en grøn og bæredygtig udvikling i regionen. Derfor vil forligspartierne med en række initiativer inden for Regional Udvikling bidrage til den grønne omstilling ved at have fokus på klima og grøn omstilling med initiativer inden for bl.a. bæredygtige hospitaler og bæredygtig mobilitet.

2. Medarbejdere

Forligspartierne vil fastholde ambitionerne, som regionsrådet har arbejdet med i sigtelinjerne, hvor der bl.a. skal være fokus på en arbejdsplads med et godt arbejdsmiljø og arbejdsglæde i Region Midtjylland. Regionen skal som arbejdsplads sikre rammer for god ledelse, høj faglighed, forskning, udvikling og meningsfyldte arbejdsliv for medarbejderne – til gavn for borgerne.

Gennem de seneste år har rekrutteringssituationen udviklet sig i retning af stigende rekrutteringsudfordringer. Region Midtjylland skal til stadighed kunne rekruttere og fastholde kompetente medarbejdere, der trives på deres arbejdsplads, og forligspartierne er derfor enige om, at der skal kontinuerligt fokus på kvalitet i opgaveløsningen, kompetenceudvikling og arbejdsmiljø.

Regionens behov for medarbejdere og kompetencer ændrer sig løbende og hurtigt og påvirkes af mange forhold - eksempelvis de økonomiske rammer og politiske prioriteringer, nye behandlingsformer, teknologi, digitalisering og nye forventninger til vores opgaveløsning. Herudover påvirkes regionens muligheder for rekruttering af medarbejdere af, hvor mange der uddannes. Desuden indgår regionen i samspil med andre sektorer. Region Midtjylland skal både nu og i fremtiden kunne sætte de rigtige hold til at løse opgaverne til rette tid, sted og

omkostningsniveau - med et højt niveau for kvalitet, sikkerhed, forskning, uddannelse og arbejdsmiljø.

Regionsrådet er opmærksom på, at der for mange faggrupper er store udfordringer i overgangen mellem teori og praksis. Regionen har væsentlige opgaver både under uddannelsen og i overgangen fra uddannelse til ansættelse. Der er gode erfaringer på en række af regionens arbejdspladser, og vi skal sikre, at disse bredes ud i samarbejde med uddannelsesinstitutionerne.

Det er en forudsætning for at sikre en høj kvalitet i de borgernære ydelser, at der gøres en aktiv indsats for at tiltrække, fastholde og udvikle dygtige og engagerede medarbejdere.

Presset på den offentlige sektor indebærer ofte, at medarbejdere oplever en meget travl hverdag med et belastet arbejdsmiljø.

Forligspartierne nedsætter i 2020 et midlertidigt udvalg vedrørende 'Den gode arbejdsplads'. Udvalget skal blandt andet komme med forslag til, hvordan det sikres, at der skabes gode arbejdspladser i Region Midtjylland – blandt andet ved at lade sig inspirere af, hvilke forhold, der gør sig gældende på arbejdspladser med lavt sygefravær og høj medarbejdertilfredshed. Udvalget skal som afslutning på sit arbejde vurdere, om der med fordel bør indstiftes en årlig pris for "regionens bedste arbejdsplads".

3. Samarbejde med civilsamfundet

Forligspartierne nedsætter i 2020 et midlertidigt udvalg om samarbejde med civilsamfundet. Udvalget skal i sit virke præsenteres for et overblik over regionens nuværende samarbejde med civilsamfundet på regionens opgaveområder.

Herudover skal udvalget hente inspiration til samarbejde med civilsamfundet fra andre regioner samt eventuelt stat og kommuner.

På baggrund af denne kortlægning og videnindsamling skal udvalget komme med forslag til regionsrådet om, hvordan samarbejdet med civilsamfundet kan styrkes på forskellige af regionens opgaveområder.

4. Sundhedsområdet

I budget 2020 fortsættes arbejdet med transformationen af sundhedsvæsenet, som blev igangsat i budget 2019. Transformationen skal bl.a. være med til at skabe et mere sammenhængende sundhedsvæsen og sikre et sundhedsvæsen på patientens præmisser.

Forligspartierne nedsætter i 2020 et midlertidigt udvalg om Digital sundhed. Udvalget skal medvirke til at sikre den bedst mulige sammenhæng for patienter med behandlingsforløb på tværs af sektorerne, herunder afdække muligheder og udfordringer ved at bruge fælles digitale løsninger.

Udvalget skal introduceres til centrale digitale løsninger, der anvendes ved overgange mellem samt på tværs af sektorer og i klyngesamarbejdet og herunder til, hvordan de digitale løsninger påvirker arbejdsgangene.

Udvalget skal som afslutning på sit arbejde komme med anbefalinger til eventuelle kommende indsatsområder inden for det digitale område i Region Midtjylland, i klyngesamarbejdet og på tværs af sektorerne.

Målbillede – Et sundhedsvæsen på patientens præmisser

Region Midtjylland har en vision om at forbedre sundhedsvæsenet på patientens præmisser. Det skal ses i sammenhæng med de otte nationale mål, som regeringen, Danske Regioner og KL har indgået aftale om. Målbilledet er derudover et resultat af det arbejde, der er pågået i Region Midtjylland de seneste år, hvor der har været fokus på at koble kvalitet, aktivitet og økonomi i styringen af vores sundhedstilbud.

Den statslige styring på sundhedsområdet rummer elementer som nærhedsfinansiering og teknologibidrag. Disse indebærer bl.a., at flere opgaver skal løses tæt på borgeren, og der er krav om, at effektiviseringsgevinster ved moderne teknologi udnyttes i vores behandlingsmetoder og arbejds gange.

Økonomiaftalens styringstiltag omkring nærhedsfinansiering er i overensstemmelse med Region Midtjyllands eget ønske om en styring, der understøtter et sundhedsvæsen på patientens præmisser. Nærhedsfinansieringen vil blive anvendt som styringsredskab på regionalt niveau.

Politiske prioriteringer i budget 2020

I budget 2020 er der et økonomisk råderum som følge af økonomiaftale 2020 på 301,6 mio. kr. samt budgettilpasninger, der øger råderummet med 250,6 mio. kr., heri indgår bl.a. besparelser for budget 2020, der er vedtaget i forbindelse med budget 2019.

I alt er der 552,2 mio. kr. til økonomisk prioritering.

Forligspartierne har valgt at prioritere 265,5 mio. kr. til en række områder, hvor der er udgiftsstigninger m.v. I nedenstående tabel fremgår prioriteringerne i budget 2020.

Tabel 1. Politiske prioriteringer i budget 2020

Mio. kr.	Budget 2020
Hospitalsmedicin 2020	97,0
Nye behandlinger - Til Aarhus Universitetshospital	30,0
Tilskudsmedicin	36,5
Praksis	25,0
Dansk Center for Partikelterapi	3,0
Region Midtjyllands beredskabsplaner	3,3
Tjenestemandspensioner	10,0
Arbejdsskade	10,0
Afledte udgifter i forbindelse med nye hospitalsbyggerier	-20,8
Lægelige uddannelser	21,9
Karkirurgi Hospitalsenhed Midt	1,6
Pulje til ubalancer og konsolidering	12,0
Patientvejledere	1,0
Hospitalsapoteket	4,0
Overskud på indkøb vedr. AMGROS	-4,0
Controlling af store anlægsprojekter	5,0
Privathospitaler	30,0
Forslag til prioriteringer i alt	265,5

Prioriteringerne dækker stigende udgifter på en række områder som eksempelvis hospitalsmedicin, tilskudsmedicin, praksisområdet, lægelige uddannelser og privathospitaler. Herudover er der prioriteret midler til bl.a. Dansk Center for Partikelterapi og controlling af

store anlægsprojekter samt en pulje til ubalancer og konsolidering, der kan bringes i anvendelse i tilfælde af ubalancer, der måtte vise sig i løbet af 2020.

En del af prioriteringerne er en pulje til Nye behandlinger på 30 mio. kr. De 30 mio. kr. reserveres til Aarhus Universitetshospital og indgår som en del af løsningen af den samlede ubalance på hospitalet.

Forligspartierne har samlet prioriteret 265,5 mio. kr. i budget 2020. Dette sikrer, at Region Midtjylland imødegår de udgiftsstigninger, der på nuværende tidspunkt forventes i 2020.

Yderligere politisk prioritering

De politiske prioriteringer på i alt 265,5 mio. kr., der er foretaget i budget 2020, efterlader 286,7 mio. kr. til yderligere politisk prioritering. Forligspartierne har aftalt følgende fordeling af de 286,7 mio. kr.:

Tabel 2. Oversigt over yderligere politiske prioriteringer

Mio. kr.	Budget 2020
Aarhus Universitetshospital - kompensation for effektiviseringskrav	130,0
Realvækst somatiske hospitaler og psykiatrien	87,8
<i>Heraf:</i>	
<i>Regionshospitalet Horsens</i>	6,0
<i>Hospitalsenhed Midt</i>	14,8
<i>Regionshospitalet Randers</i>	6,0
<i>Hospitalsenheden Vest</i>	13,1
<i>Aarhus Universitetshospital</i>	37,3
<i>Psykiatrien</i>	10,6
Midler til Regionshospitalet Randers og Regionshospitalet Horsens	33,2
Personlig medicin - Til Aarhus Universitetshospital	17,0
Flash glukosemålere	10,5
Det nære sundhedsvæsen	5,2
Høretabsbehandling	3,0
I alt	286,7

Økonomisk pres på de somatiske hospitaler og psykiatrien

Regionens somatiske hospitaler er under pres. Siden 2015 har Region Midtjylland gennemført to spareplaner; henholdsvis Spareplan 2015-2019 og besparelserne i budget 2019.

Spareplanerne har medvirket til at presse driften på regionens hospitaler. Flere hospitaler oplever strukturelle ubalancer og arbejder derfor med interne spareplaner for at opretholde eller opnå budgetbalance. Den løbende omstilling af sundhedsvæsenet kan også fremstå som ændringer, der i medarbejderens øjne opleves som besparelser. Et pres der er forårsaget af forskellige forhold på de enkelte hospitaler.

Aarhus Universitetshospital

Der er store økonomiske udfordringer på Aarhus Universitetshospital, hvor årets første økonomiopfølgning viste et forventet merforbrug på ca. 425 mio. kr. i 2019. På den baggrund er der udarbejdet en økonomisk handleplan for reduktion af ubalancen. I 2019 er det aftalt, at Aarhus Universitetshospital skal realisere varige besparelser svarende til 150 mio. kr. Aarhus Universitetshospital forventes således at have et merforbrug på 275 mio. kr. fra 2020 og en tilsvarende strukturel ubalance.

Regionshospitalet Randers og Regionshospitalet Horsens

Regionshospitalet Randers og Regionshospitalet Horsens har begge økonomiske udfordringer af strukturel karakter, der bl.a. bunder i, at hospitalerne har en høj produktivitet. Som følge af den høje produktivitet har hospitalerne svært ved at reducere udgifterne tilstrækkeligt, da det

ikke er realistisk, at hospitalernes aktivitet kan reduceres i et omfang, der kan sikre økonomisk balance.

Hospitalsenhed Midt

Hospitalsenhed Midt står i 2020 overfor en spareplan på 50 mio. kr. Af de 50 mio. kr. er der tale om 35,7 mio. kr., der vedrører besparelserne i Region Midtjyllands budget 2019 eller afledte udgifter heraf. De resterende 14,3 mio. kr. vedrører en reduktion af forbruget gennem interne omprioriteringer på Hospitalsenhed Midt for at få balance mellem budget og forbrug.

Hospitalsenhed Vest

Hospitalsenheden Vest er presset økonomisk som følge af opsparinger til indflytning i Regionshospitalet Gødstrup. Herudover er der fortsat en vis usikkerhed om de endelige udgifter til indflytningen og ibrugtagningen af Regionshospitalet Gødstrup. Hospitalsenhed Vest står over for et stort effektiviseringskrav, herunder tilbagebetaling af lån og finansieringsbidrag til NIDO, der skal bruges i forbindelse med indflytning og ibrugtagning af Regionshospitalet Gødstrup. Indflytningen i Gødstrup er blevet forsinket til 1. kvartal 2021. Dette presser hospitalet yderligere bl.a. som følge af øgede udgifter til dobbeltdrift.

Psykiatrien

Psykiatrien har haft et økonomisk efterslæb, og forligspartierne ønsker at ligestille psykiatrien med somatikken, hvilket budgetforliget afspejler. Psykiatrien er presset af øget aktivitet. Herudover har psykiatrien på grund af rekrutteringsvanskeligheder svært ved at gennemføre og implementere flere af de nye initiativer, der er igangsat som følge af midlerne, der er prioriteret til psykiatrien i budget 2019.

Aarhus Universitetshospital - kompensation for effektiviseringskrav

Forligspartierne er enige om, at der skal findes en holdbar løsning for den økonomiske ubalance, som bl.a. følger af udflytningen til Aarhus Universitetshospital i Skejby. En løsning der sikrer, at økonomien kommer i balance, så hospitalet fortsat kan være et 'Fagligt Fyrtårn' med fokus på forskning, faglig udvikling og faglige mål.

I økonomiaftalen for 2020 afsættes et driftstilskud på 100 mio. kr. til Region Midtjylland i 2019 til håndtering af ekstraordinære balanceproblemer afledt af indflytning i kvalitetsfondsstøttet sygehusbyggeri. Forligspartierne er enige om at tildele de 100 mio. kr. til Aarhus Universitetshospital i 2019. Dermed reduceres det forventede merforbrug på Aarhus Universitetshospital i 2019 fra 275 mio. kr. til 175 mio. kr.

Forligspartierne er enige om, at de sædvanlige overførselsregler er gældende, og at Aarhus Universitetshospitals merforbrug i 2019 og frem vil blive overført til kommende år. Med tilførslen af de 100 mio. kr. til Aarhus Universitetshospital oparbejder hospitalet således tilsvarende mindre gæld.

Effektiviseringskrav

I forbindelse med statens tilsagn til kvalitetsfondsprojekterne er der fra statslig side tilknyttet effektiviseringskrav til projekterne. For Aarhus Universitetshospital er effektiviseringskravet på 8 %. Effektiviseringskravet ligger på niveau med de effektiviseringskrav, der stilles til "barmarks-projekter" – projekter, hvor der bygges et nyt hospital fra bunden.

Forligspartierne er enige om, at kvalitetsfondsprojektet på Aarhus Universitetshospital burde have et effektiviseringskrav på 6 % svarende til andre projekter, hvor eksisterende hospitaler udvides.

Som følge heraf ønsker forligspartierne at kompensere Aarhus Universitetshospital for effektiviseringskrav på 2 %, svarende til 130 mio. kr. fra 2020 og frem. Kompensationen

medfører isoleret set, at Aarhus Universitetshospitals forventede udfordring fra 2020 og frem reduceres fra 275 mio. kr. til 145 mio. kr.

Aarhus Universitetshospital har en økonomisk ubalance på 275 mio. kr. i 2020 og frem. Med budgetforliget for 2020 prioriterer forligspartierne i alt 214,3 mio. kr. til Aarhus Universitetshospital. De 214,3 mio. kr. er fordelt med:

- 30 mio. kr. til nye behandlinger (*se afsnit om politiske prioriteringer i budget 2020*)
- 130 mio. kr. som kompensation for 2 % effektiviseringskrav,
- 17 mio. kr. til personlig medicin (*se afsnit om personlig medicin*) og
- 37,3 mio. kr. som er Aarhus Universitetshospitals andel af realvæksten til de somatiske hospitaler og psykiatrien (*se afsnit om Realvækst til de somatiske hospitaler og psykiatrien*).

Aarhus Universitetshospitals ubalance er dermed reduceret til 60,7 mio. kr. i 2020 og frem.

Forligspartierne er enige om, at Aarhus Universitetshospital i 2020 må have et merforbrug svarende til den resterende ubalance på op til 60,7 mio. kr. Ubalancen forventes at blive dækket af engangsmidler, der frigøres som følge af konsolideringstiltag i 2019 samt den generelle økonomistyring i 2020.

Med de midler, der bevilges til Aarhus Universitetshospital, samt muligheden for merforbrug op til 60,7 mio. kr. i 2020, er der således ikke behov for yderligere besparelser på Aarhus Universitetshospital i 2020 som følge af budget 2020.

Forligspartierne er enige om intentionen om, at Aarhus Universitetshospital i perioden 2020-2021 samlet set bevilges 275 mio. kr. i varige midler. Den endelige udmøntning i 2021 foretages dog først i forbindelse med budgetforliget for 2021, når den endelige økonomiske ramme kendes.

Veldrevet hospital – krav til Aarhus Universitetshospital i budget 2020

Forligspartierne ønsker, at prioriteringen af midler til Aarhus Universitetshospital skal følges af målrettede krav.

Målene understøtter de initiativer, Aarhus Universitetshospital har sat i værk under overskriften veldrevet hospital. Det er således en klar forudsætning fra forligspartiernes side, at nedenstående krav overholdes:

- *Overholdelse af de aftalte økonomiske rammer*
Hospitalet skal fremadrettet overholde de aftalte økonomiske rammer. Det er aftalt, at Aarhus Universitetshospital i 2019 må have et merforbrug på 175 mio. kr. og i 2020 et merforbrug på 60,7 mio. kr. Fra og med 2021 forventes det, at hospitalet har fået dækket den samlede ubalance på 275 mio. kr. og hospitalet skal fremadrettet være i økonomisk balance. Det vil sige, at hospitalet ikke må have merforbrug fra og med 2021 målt på det bogførte regnskabsresultat.

De sædvanlige overførselsregler gælder, så afvigelsen i de enkelte år overføres til kommende år. Den nærmere profil for afbetaling af merforbrug aftales, når de endelige regnskabsresultater er kendt.

- *Stabil drift og kapacitet på operationsområdet*
Kapaciteten på operationsområdet skal medio 2020 op på mindst 1.000 operationer om ugen.
- *Målopfyldelse af patientrettigheder for udredningsret og kræftpakker*

Hospitalet skal løbende fremvise fremgang på opfyldelse af patientrettigheder inden for

- Udredningsretten
- Kræftpakker

- *Omstilling til udvikling*

Aarhus Universitetshospital er et fagligt stærkt hospital, og udviklingen skal yderligere forstærkes. En af regionens sigtelinjer er "Et stærkt universitetshospital i højeste internationale klasse", hvor grundlaget for investeringerne skabes gennem effektiv drift. Hospitalet skal være et 'Fagligt fyrtårn' med fokus på forskning, faglig udvikling og faglige mål – såvel i Region Midtjylland som i det vstdanske område. Det 'Faglige Fyrtårn' skal være katalysator for udviklingen af fagligheden til gavn for alle borgere i regionen.

Omstillingen til udvikling betyder, at hospitalet ved at arbejde med effektiviseringer og transformation opnår frigivelse af midler, der f.eks. kan bruges til finansiering af nye behandlinger. Budgettet til Aarhus Universitetshospital øges i forbindelse med budgetforlig 2020. Sammen med den færdige indflytning i de nye rammer er det forligspartiernes forventning, at hospitalet kan frigive ressourcer til yderligere råderum til fortsat udvikling. Fra 2021 er det således forudsat, at puljen til nye behandlinger afskaffes, idet disse finansieres af den mere effektive drift på Aarhus Universitetshospital.

Den løbende omprioritering på baggrund af effektiviseringer kræver et vedvarende fokus fra hospitalets side for at nå målene som et veldrevet hospital.

Realvækst til de somatiske hospitaler og psykiatrien

Somatiske hospitaler

Realvæksten i økonomiaftalen for 2020 er til dels givet for at "pengene følger med" til det demografiske træk, der følger af befolkningsudviklingen. Forligspartierne ønsker på den baggrund at fordele en del af realvæksten til hospitalerne med henblik på at imødegå de problemstillinger, der er på de enkelte hospitaler, herunder det demografiske træk.

De hermed udmøntede midler kan frit anvendes af hospitalsledelserne til at imødegå de forskellige problemstillinger, der er på de enkelte hospitaler. Det kan eksempelvis være det demografiske træk eller interne sparekrav.

Forligspartierne er enige om at fordele 87,7 mio. kr. til de somatiske hospitaler og psykiatrien. De 87,7 mio. kr. fordeles efter størrelsen på hospitalernes bruttobudget ekskl. medicin.

Psykiatri

I løbet af de senere år er der på nationalt plan og i Region Midtjylland sat fokus på udvikling af psykiatrien. På nationalt niveau blev der både i Økonomiaftale 2019, Finanslov 2019 og Aftale om satspuljen på sundhedsområdet 2019-2022 afsat midler til at styrke psykiatrien. Psykiatrien i Region Midtjylland har modtaget 27,4 mio. kr. årligt fra Finanslov 2019 og Satspuljen 2019-2022, heraf 19,6 mio. kr. årligt i varige midler. Disse midler skal dels kompensere for, at målgruppen for udskrivnings- og koordinationsplaner øges, og dels anvendes til opgradering af eksisterende sengekapaletet til intensivsenge.

I budget 2018 blev der endvidere afsat 10 mio. kr. til et løft af psykiatrien. Dette beløb blev hævet med yderligere 15 mio. kr. i konstitueringsaftalen for regionsrådet 2018-2021. I budget 2019 blev der derudover afsat 7,1 mio. kr. samt 42,9 mio. kr. fra Økonomiaftalen 2019, så der i alt blev udmøntet 50 mio. kr. til psykiatrien fra 2019. Midlerne er bl.a. udmøntet til at øge sengekapaletet og personalebemandingen, videreførelse af tværfagligt udgående teams i

børne- og ungdomspsykiatrien samt til at styrke indsatsen for borgere med psykisk sårbarhed og psykisk sygdom i nærmiljøet. I alt er der i 2018 og 2019 prioriteret 102,4 mio. kr. til psykiatrien, hvoraf de 94,6 mio. kr. er varige midler.

Konkret blev der i budget 2019 afsat driftsmidler til etablering af et nyt sengeafsnit i psykiatrien. I det forløbne år er der arbejdet med forskellige scenarier for placering af afsnittet. Forligspartierne er enige om, at regionsrådet ultimo 2019 skal tage beslutning om placering af det nye sengeafsnit. Indtil sengeafsnittet står klar til ibrugtagning ultimo 2021, er forligspartierne enige om, at buffersengene på Aarhus Universitetshospital, Psykiatrien, fortsætter. Derefter vurderes behovet for buffersenge igen. Finansieringen af anlægsomkostningerne fremgår af budgetforligets afsnit om 'Anlæg'.

Med finansloven for 2019 blev der på landsplan afsat 70 mio. kr. årligt i perioden 2019-2022 til opgradering af eksisterende sengepladser til intensivsenge. Forligspartierne lægger vægt på, at opgraderingen til intensivsenge i Region Midtjylland sker under hensyntagen til den geografiske balance i regionen. Forligspartierne imødeser et oplæg fra administrationen om den konkrete placering.

I lyset af ovenstående indsatser er forligspartierne enige om, at der i budget 2020 afsættes 10,6 mio. kr., som udgør Psykiatriens andel af den realvækst, der fordeles til de somatiske hospitaler og psykiatrien. På baggrund af oplæg fra direktionen kommer Psykiatri- og Socialudvalget med et konkret forslag til, hvordan de 10,6 mio. kr. udmøntes til fx indsatser for de sværest syge patienter, indsatser i forhold til mennesker med selvskadende adfærd, forbedret mental sundhed hos børn og unge og kompetenceudvikling af personale.

Forligspartierne imødeser Finanslov 2020 og regeringens bebudede 10-års plan for psykiatrien. Det forventes, at 10-års planen bl.a. vil indeholde initiativer målrettet forebyggelse af psykisk sygdom, bedre sammenhæng i behandlingsforløb, nedbringelse af ventetider og forøget kapacitet i psykiatrien. Forligspartierne ønsker at indgå konstruktivt i arbejdet med planen. Forligspartierne er særligt optaget af, at der med planen afsættes midler til etablering og drift af øget almenpsykiatrisk sengekapaletet eller flere ambulante pladser i 'Psykiatrihusene'.

Forligspartierne ønsker at afsætte 1 mio. kr. pr. år i årene 2021-2022-2023 til forskning indenfor psykiatri, herunder internationalt forsknings samarbejde. Midlerne afsættes fra puljen til styrkelse af sundhedsforskningen i Region Midtjylland.

Regionshospitalet Randers og Regionshospitalet Horsens

Forligspartierne afsætter 33,2 mio. kr. i 2020 til at håndtere den strukturelle ubalance på Regionshospitalet Randers, der bl.a. bunder i høj produktivitet. Forligspartierne aftaler herudover at tildele midler til Regionshospitalet Randers og Regionshospitalet Horsens i de kommende år, således at budgetterne på de to hospitaler bringes i balance. Fordelingen af midlerne mellem de to hospitaler de enkelte år fremgår af nedenstående tabel 3.

Tabel 3. Fordeling af midler til Regionshospitalet Randers og Regionshospitalet Horsens

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023 og frem
Regionshospitalet Randers	33,2	27,7	27,4	17,0
Regionshospitalet Horsens	0,0	0,0	15,0	15,0
I alt	33,2	27,7	42,4	32,0

Personlig medicin – Til Aarhus Universitetshospital

Personlig Medicin dækker over en udvikling i sundhedsvæsenet, hvor bl.a. forebyggelse og behandling i højere grad tilpasses den enkelte patients individuelle biologi og fysiologi. Det overordnede formål er at kunne diagnosticere og klassificere sygdomme bedre, så

behandlingen kan tilpasses den enkelte patient. Det skal hjælpe til at øge virkningen af behandlingen og mindske bivirkninger.

Personlig medicin er et område i stor faglig udvikling. Forligspartierne prioriterer 17 mio. kr. til området i 2020 og frem, for at Region Midtjylland fortsat skal arbejde med udvikling inden for personlig medicin og sikre Region Midtjyllands borgere endnu bedre behandlingstilbud fremadrettet i kraft af udbredelsen af personlig medicin.

Midlerne tilgår Aarhus Universitetshospital og indgår som en del af de midler, hospitalet tilføres til at håndtere den økonomiske ubalance.

Flash glukosemålere

På diabetesområdet er der kommet en ny type glukosemåler, som hedder Flash glukosemåler, hvor patienten måler sin glukoseværdi ved hjælp af en scanner. Forligspartierne afsætter 10,5 mio. kr. til flash glukosemålere, hvorved der er afsat midler til, at voksne patienter med en dårligt reguleret sukkersyge (diabetes type 1) skal tilbydes en glukosemåler.

Styrket indsats i det nære sundhedsvæsen

Region Midtjylland prioriterer udviklingen af det nære sundhedsvæsen. I samarbejde med kommuner og almen praksis arbejder Region Midtjylland med afsæt i sundhedsaftalen for at skabe et endnu mere nært og sammenhængende sundhedsvæsen for borgerne i regionen.

Forligspartierne afsætter derfor 15,0 mio. kr. til yderligere styrkelse af det nære sundhedsvæsen. Konkret ønsker forligspartierne at styrke indsatsen på tre områder:

- Styrke det nære sundhedsvæsen og implementering af sundhedsaftalen
- Medfinansiering af anlægsprojekter i regionens sundhedshuse
- Etablere gode fysiske rammer for de kommunale og regionale funktioner i Lemvig Sundhedshus.

Sundhedsaftalen

Region Midtjylland har netop indgået en ny sundhedsaftale med kommunerne og almen praksis, som skal udmøntes de kommende år. Sundhedsaftalen bygger på visioner om bl.a. 'På borgerens præmisser' og 'Sundhedsløsninger tæt på borgeren'. De udvalgte indsatsområder er 'Sammen om ældre borgere', 'Fælles investering i forebyggelse' samt 'Udvikling af den nære psykiatri'. Forligspartierne ønsker at styrke det nære sundhedsvæsen og implementering af sundhedsaftalen og afsætter 5,2 mio. kr. hertil.

Sundhedshuse

Region Midtjyllands sundhedshuse danner en fælles ramme om et tæt tværfagligt og tværsektorielt samarbejde mellem kommuner, praksissektor, hospitaler og civilsamfund med et centralt fokus på sammenhæng og nærhed for borgeren. Region Midtjylland fokuserer på, at de regionale sundhedshuse styrker sundheden og egenomsorgen for den enkelte borger samt forebygger sygdom. Konkrete sundhedsindsatser i de enkelte sundhedshuse tager afsæt i den lokale befolknings behov.

Der skal i den kommende Investeringsplan i lighed med tidligere år afsættes en pulje til medfinansiering af anlægsprojekter i regionens sundhedshuse. Der planlægges foreløbigt øremærket 5 mio. kr. til øget investering på dette område. Beløbet vil fragå råderummet jf. afsnit om anlæg.

Styrkelse af det nære sundhedsvæsen i Lemvig Kommune

Forligspartierne ønsker at styrke det nære og sammenhængende sundhedsvæsen i Lemvig Kommune. Region Midtjylland har pr. 1. september 2019 etableret en regionsdrevne almen lægeklinik i Lemvig og har i den forbindelse afsat 1 mio. kr. årligt til udviklingsinitiativer i regi af klinikken i de 6 år, ministeriet har givet tilladelse til, at regionen må drive klinikken.

Samtidigt udvikler og udbygger regionen Lemvig Sundhedshus i samarbejde med Lemvig Kommune.

En renovering og ombygning af de fysiske rammer i Lemvig Sundhedshus betyder, at kommunale og regionale funktioner kan understøtte en større oplevelse af sammenhæng for patienterne og et tættere samarbejde på tværs af sektorer i Lemvig.

Forligspartierne afsætter derfor 4,8 mio. kr. til nedrivning, ombygning og renovering af Lemvig Sundhedshus. De 4,8 mio. kr. finansieres med 3,1 mio. kr. fra Puljen til drift og vedligehold og med 1,7 mio. kr. fra Husleje puljen. Lemvig Sundhedshus kan med denne bevilling samt de midler, Region Midtjylland blev tildelt i 2011 og 2018 fra Sundheds- og Ældreministeriet, gennemgå en gennemgribende renovering.

Høretabsbehandling

Der er lange ventetider til høretabsbehandling. Regionsrådet har allerede øget kapaciteten til høretabsbehandling på hospitaler for 2019-2022. Presset på høretabsbehandling forventes at vokse yderligere, blandt andet fordi der bliver flere ældre. Forligspartierne ønsker derfor at styrke området yderligere og afsætter 3 mio. kr. til flere høretabsbehandlinger.

Anlæg

Region Midtjyllands investeringsplan skal medvirke til at sikre effektiv drift, større patientsikkerhed og høj kvalitet i sundhedsvæsenet. Udover gennemførelsen af de tre kvalitetsfundsprojekter understøtter investeringsplanen via anlægsrammen, leasingoptag samt driftsanskaffelser nødvendige anlægsprojekter og udstyrsinvesteringer på alle hospitalerne, herunder Psykiatrien, samt regionale funktioner på tværs af hospitalsenhederne.

Økonomiaftalen for 2020 giver Region Midtjylland et løft på 12 mio. kr. på anlægsområdet. Med forventning om, at dette fastholdes i de efterfølgende år, giver det et samlet løft i perioden 2020-2027 på 96 mio. kr. Det samlede råderum i perioden frem til 2027 udgør med nuværende forudsætninger og dispositioner herefter knap 900 mio. kr., som primært ligger i årene 2024-2027. Der er således rum til at foretage nye prioriteringer, men for at nye projekter kan rummes i de førstkomende år, vil andre skulle udskydes til den senere periode med ledige anlægsmidler.

Der vil blive lavet forslag til en ny investeringsplan for perioden frem til 2028 inklusiv udspecificering af 2020 og 2021, når den kommende Sundheds- og Hospitalsplan forventeligt er godkendt i 2. kvartal 2020, og der på basis heraf er gennemført dialogrunde med alle hospitalsenheder og øvrige bevillingshavere om behov i den kommende periode.

Der vil i den kommende Investeringsplan særligt være fokus på behovet for at kunne finansiere nye lokaler til Hospitalsapoteket samt til MidtVask, således at disse som planlagt kan fraflytte Nørrebrogade-matriklen, når lejeaftalen udløber i 2023. Der blev truffet beslutning om anlægsfinansiering af nyt Hospitalsapotek i februar 2019 og om anlægsfinansiering af nyt Vaskeri i september 2019. Budgettet for Hospitalsapoteket er indeholdt i ovenstående forventninger til råderum i den kommende periode. Anlæg af nye lokaler til vaskeri forventes at koste ca. 62 mio. kr., som vil fragå råderummet. Projekterne forventes opført samlet i Servicebyen ved Aarhus Universitetshospital i Skejby.

Yderligere skal det søges at anvise anlægsfinansiering til etableringen af et nyt, alment sengeafsnit med 12 pladser i behandlingspsykiatrien. Der tages udgangspunkt i scenarie 2 (Regionspsykiatrien Horsens) eller scenarie 4 A og B (Aarhus Universitetshospital Psykiatrien) fra behandlingen af sagen på Psykiatriudvalgets møde i september 2019. De forskellige løsningsmodeller skal afklares nærmere, men der forventes en anlægsmkostning mellem 20 og 30 mio. kr. Det endelige beløb vil fragå råderummet.

I den nuværende prioritering er der øremærket 71,7 mio. kr. til udbedring af vedligeholdelseefterslæb på regionens ejendomme, svarende til den ikke-udbedrede del af det behov, som blev registreret i Bygningssyn 2016. Det vurderes, at der ved den kommende udmøntning af øremærkede midler for perioden frem til 2022 er behov for at fremrykke Bygningssyn 2016-projekter på samlet ca. 11,7 mio. kr., som er registreret på Regionshospitalet Silkeborg. Anlægsprojektet igangsættes i 2021.

Der foretages i øjeblikket væsentlige investeringer på alle regionens sundhedshuse som et bidrag til sammenhæng og nærhed for borgerne. Finansieringen kommer fra mange af parterne i det nære sundhedsvæsen, herunder også Staten, en række kommuner samt private aktører. Sammenlagt investeres der i disse år ca. 70 mio. kr. på renovering, ombygning og investering i udstyr, således at rammerne om de nære sundhedstilbud til regionens borgere styrkes. Der skal i den kommende Investeringsplan i lighed med tidligere år afsættes en pulje til medfinansiering af anlægsprojekter i regionens sundhedshuse. Der planlægges foreløbigt øremærket 5 mio. kr. til øget investering på dette område. Beløbet vil fragå råderummet.

Forligspartierne vil sikre, at der så hurtigt som muligt indføres køl på sengestuerne på den nybyggede del af Aarhus Universitetshospital. Arbejdet igangsættes umiddelbart.

Ved fuld indarbejdelse i den kommende Investeringsplan efterlader dette et råderum på knap 800 mio. kr. i perioden frem til 2027. Der vil skulle fastlægges en ændret profil for en række af de investeringer, som hidtil har været planlagt gennemført i de førstkommande år, for at rumme anlægsprojekterne på det ønskede tidspunkt. Den fornyede prioritering vil indgå i forslaget til Investeringsplan.

5. Socialområdet

Forligspartierne ønsker, at Region Midtjylland skal udvikle og styrke sin position som en attraktiv samarbejdspartner for kommunerne i forhold til at forbedre vilkårene for mennesker med handicap, socialpsykiatriske problemstillinger samt socialt udsatte børn og unge.

Med et målrettet fokus på borgerens udviklingsmuligheder er afsættet borgernes forskellige forudsætninger, ønsker og ressourcer. Borgeren skal altid inddrages i beslutninger vedrørende egen handleplan med hensyntagen til den enkeltes ståsted og muligheder. Der skal være fokus på borgerens trivsel og udvikling i tilbuddet, og der skal lyttes og læres af de oplevelser, borgerne har med den socialfaglige indsats.

De regionale specialområder tilbyder kommunerne ydelser til en bred vifte af borgere med meget varierende handicap og med et særligt fokus på højt specialiserede ydelser til borgere indenfor de mest sjældne, behandlingskrævende eller komplekse handicap. Derfor ønsker forligspartierne, at der opretholdes et særligt fokus på at fastholde og videreudvikle de faglige specialmiljøer, som er etableret og under udbygning i alle regionens specialområder. Herunder skal sikres en fortsat udvikling af de bygningsmæssige rammer for de sociale tilbud.

Det indebærer en særlig opmærksomhed på udvikling og anvendelse af viden om, hvilke sociale indsatser der virker på tværs af sektorer. Derfor skal praksisnær forskning, systematisk evaluering af nye indsatser og udbredelse af gode resultater styrkes, og specialområdernes fagpilotuddannelser skal fortsat videreudvikles.

Forligspartierne ønsker, at Region Midtjylland målrettet og løbende arbejder med at udvikle socialområdet til at blive så effektivt som muligt. Region Midtjylland skal levere fagligt og økonomisk attraktive tilbud og samtidig dokumentere indsatsen og resultaterne. Dokumentation foretages med henblik på at producere og anvende data og ny viden til at optimere den fremtidige indsats.

Forligspartierne ønsker endvidere fortsat fokus på borgerens fysiske og mentale sundhed samt arbejde for lighed i sundhed. Mange borgere på de sociale tilbud har forhøjet risiko for somatiske sygdomme. Region Midtjylland skal støtte op om den enkelte borger og igangsætte initiativer i forhold til sund livsstil. En sådan indsats vil i høj grad også medvirke til at styrke og fastholde resultaterne af den øvrige socialfaglige indsats.

Der er i Rammeaftalen for 2019-2020 lavet en takstafte, hvor taksterne skal reduceres med minimum 2 % frem mod 2022. Region Midtjylland mangler at udmønte en takstreduktion på ca. 1 %, hvilket er indarbejdet i budgettet for 2020. Besparelsen udmøntes primært ved en reduktion af det administrative overhead.

6. Regional Udvikling

Målbilledet for Regional Udvikling har været under forandring som følge af, at erhvervsudviklingsområdet ikke længere er en del af det regionale udviklingsområde. Målbilledet afventer, at Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse godkender Den Regionale Udviklingsstrategi. Regionsrådet vil blive forelagt et målbillede med indikatorer, når godkendelsen foreligger. Målbilledet vil være baseret på FN's verdensmål for bæredygtig omstilling.

I 2020 er der på Regional Udviklings område 18 mio. kr. i ekstraordinære indtægter som følge af ændret praksis vedrørende tidligere håndtering af tjenestemandspensioner.

Forligspartierne er enige om at udmønte de ekstraordinære indtægter med 6 mio. kr. til sundhedsinnovation, 6 mio. kr. til grøn omstilling og klima samt 6 mio. kr. til jordforurening.

Herudover er forligspartierne enige om at afsætte 4 mio. kr. til en regional eventpulje under kulturområdet. Beløbet vil fra 2021 og frem være på 2 mio. kr. årligt.

Endelig er forligspartierne enige om, at der i 2020 afsættes en pulje til handleplansaktiviteter – Handleplan 2020 - på 25,5 mio. kr., stigende til 27,5 mio. kr. i 2021 og frem. Midlerne henstår til senere udmøntning inden for handleplansområderne Mobilitet og landdistrikter, Sundhedsinnovation, Bæredygtighed og Grøn omstilling, Klima og Udvikling af arbejdskraftressourcer på uddannelsesområdet. Udover midler til udmøntning af aktiviteter inden for Handleplan 2020 er forligspartierne enige om, at der skal prioriteres midler til et permanent løft af jordforureningsområdet.

Den konkrete udmøntning vil tage udgangspunkt i den regionale udviklingsstrategi og tilhørende flerårige handleplaner og vil blive forelagt regionsrådet i december 2019.

Tabel 4. Udmøntning af budgetforlig på det regionale udviklingsområde

Mio. kr.	Fordeling af ekstraordinære indtægter, 2020	Regionale udviklingsaktiviteter	
		2020	2021 og frem
<i>Midler til prioritering</i>	18,0	29,5	29,5
Sundhedsinnovation	-6,0		
Bæredygtighed og klima	-6,0		
Jordforurening	-6,0		
Eventpulje under kultur		-4,0	-2,0
Pulje til handleplansaktiviteter m.v., til senere udmøntning	0,0	-25,5	-27,5

Regionale udviklingsaktiviteter

Regionerne har en vigtig rolle i forhold til at løse opgaver inden for en velfungerende kollektiv trafik, kultur, uddannelse og miljø. Herudover præciseres det i økonomiaftalen for 2020, at regionerne har en vigtig rolle i forhold til den fremtidige udvikling i regionen, når det handler

om en velfungerende infrastruktur, udvikling af yderområder, natur og rekreative formål, grøn omstilling og klimatilpasning, grænseoverskridende arbejde og understøttelse af FN's verdensmål med særligt fokus på verdensmål 3 om sundhed og trivsel.

Med udgangspunkt i den regionale udviklingsstrategi og de flerårige handleplaner vedtages ultimo 2019 en Handleplan 2020, som nærmere fastlægger aktiviteter og udmøntning af midlerne afsat til handleplansaktiviteterne.

Sundhedsinnovation

Forligspartierne er enige om at styrke indsatsen for sundhedsinnovation og afsætter i 2020 ekstraordinært 6 mio. kr. til en indsats, der skal medvirke til at understøtte hospitalerne i deres innovationsarbejde, herunder udvikle samarbejde med iværksættervirksomheder og etablerede virksomheder om sundhedsinnovation. Forslag til konkret udmøntning vil fremgå af Handleplan 2020 – jf. ovenfor.

I udmøntningen af de regionale udviklingsmidler forventes det, at der afsættes ressourcer til en fortsat indsats inden for sundhedsinnovation. Sundhedsinnovation handler om at få viden, udvikling og teknologiske muligheder til at spille sammen i praksis for at skabe bedre velfærd og livskvalitet for patienter og borgere.

Sundhedsinnovation hviler på en erkendelse af, at det kræver nye partnerskaber at finde nye løsninger på de store udfordringer inden for sundhedsområdet med stigningen i f.eks. antallet af ældre, sårbare unge og nye behandlingsmuligheder.

Grøn omstilling og klima

Forligspartierne er enige om, at der ekstraordinært afsættes 6 mio. kr. til at sikre en effektiv implementering af den bæredygtighedsstrategi, som regionsrådet skal vedtage i 2020.

Forligspartierne er enige om, at den kommende bæredygtighedsstrategi skal tilslutte sig regeringens mål om en 70 % reduktion af CO₂ og andre klimagasser i 2030 i forhold til 1990. Bæredygtighedsstrategien skal anvise konkrete veje til at nå dette overordnede mål.

Det ligger forligspartierne på sinde, at regionsrådet inddrages løbende i udarbejdelsen af indsatserne og handleplanerne omkring bæredygtighed - grøn omstilling og klima. I indsatserne kan f.eks. indgå ladestandere, solceller og overvejelser om grønne agenter mv.

I arbejdet er indsatsen omkring 'Det bæredygtige hospital' afgørende, og forligspartierne ønsker med den kommende bæredygtighedsstrategi at sætte en klar og ambitiøs retning for at understøtte hospitalernes, institutionernes og regionshusenes omstilling til bæredygtig drift.

Forligspartierne er enige om, at regionen i sin drift skal indkøbe mere bæredygtigt, genbruge mere og reducere affald så meget som muligt. Heri ligger, at regionen skal gå foran for at fremme cirkulær økonomi. Ligeledes skal de hidtidige spæde, men gode, erfaringer med at reducere og genanvende plast samt at reducere madspild udbredes og intensiveres.

Tilsvarende skal der være et stærkt fokus på at reducere forbrug af el, vand og varme.

De konkrete mål og indsatser vil blive fastlagt i bæredygtighedsstrategien og udmøntningen heraf. Aktiviteterne for 2020 vil fremgå af udmøntningen af handleplan 2020.

Forligspartierne ønsker at fremme 'Bæredygtig mobilitet'. Det gælder den kollektive trafik, hvor regionen i samarbejde med kommunerne, Midttrafik, private aktører og borgere vil tage initiativ til, at der udarbejdes subregionale mobilitetsplaner. Heri indgår også at optimere mobiliteten omkring regionens hospitaler. Samtidig skal der arbejdes på, at den regionale bus- og togtrafik, i forbindelse med kommende udbud og anskaffelser, omstilles til bæredygtig transport.

Bæredygtig mobilitet skal også omfatte initiativer i forhold til regionens egen drift, dvs. personaletransport samt kørsel af patienter og varer.

Forligspartierne ønsker at styrke regionens klimaindsats og sikre, at regionen gives en central rolle i den kommende klimalovgivning. Indsatsen sker dels gennem klimaforebyggende tiltag beskrevet ovenfor og gennem indsatser i forhold til klimatilpasning. Samarbejdet med kommuner og andre parter i regi af Coast to Coast Climate Challenge skal styrkes yderligere, og regionen skal gå foran i forhold til nye tiltag som f.eks. multifunktionel jordfordeling.

Forligspartierne vil i 2020 nedsætte et midlertidigt udvalg om klima og bæredygtighed. Udvalget skal følge og drøfte arbejdet med bæredygtig omstilling af regionens interne drift, herunder implementeringen af bæredygtighedsstrategien, samt give anbefalinger til tiltag, som regionen kan igangsætte indenfor den bæredygtige omstilling.

Sideløbende hermed skal udvalget følge og udvikle de initiativer og partnerskaber, som regionen deltager i indenfor klimaområdet samt bidrage til udviklingen af nye konkrete initiativer, som kan understøtte omstillingen af den interne drift.

Kultur/Eventpulje

Der etableres en regional eventpulje for tiltrækning og gennemførelse af store internationale sports- og kulturevents til gennemførelse i Region Midtjylland. Puljen er tiltænkt kommuner i regionen, der vil ansøge om at blive værtskommune for sådanne events.

Eventpuljen skal bidrage til at virkeliggøre regionsrådets regionale udviklingsstrategis ambition om, at Region Midtjylland skal være en attraktiv og bæredygtig region for alle. Store internationale sports- og kulturevents er med til at synliggøre og brande regionen og gøre det mere attraktivt at bo og leve i regionen, ved at befolkningen kan tage del i sådanne begivenheder.

Regionsrådet vil fastsætte de nærmere vilkår for puljen.

Forligspartierne er enige om at afsætte 4 mio. kr. i 2020, faldende til 2 mio. kr. i overslagsårene, til sports- og kulturevents.

Miljø: Jordforurening, herunder generationsforureninger samt råstoffer

For at styrke regionens indsats i forhold til de "almindelige" jordforureninger afsætter forligspartierne 6 mio. kr. som et ekstraordinært tilskud i 2020. Herudover er forligspartierne enige om, at der i forbindelse med udmøntningen af puljen til handleplansaktiviteter prioriteres midler til et permanent løft af jordforureningsområdet.

Region Midtjylland har i 2019 modtaget 30 mio. kr. fra staten og tilsagn om yderligere 20 mio. kr. i 2020 til at gennemføre en indsats på generationsforureningerne på Harboøre Tange. Forligspartierne forudsætter, at midlerne anvendes til en fremtidig oprensning af forureningerne på Harboøre Tange og forberedende aktiviteter i den forbindelse. Forligspartierne vil forstærke dialogen med staten om at afsætte yderligere ressourcer til oprydning af generationsforureningerne ved Høfde 42 og/eller Cheminovas gamle fabriksgrund på Harboøre Tange.

7. Administration

I forbindelse med budget 2019 vedtog regionsrådet administrative besparelser i 2019 og 2020. I økonomiaftalen for 2019 blev der besluttet et omprioreringsbidrag på 1 % på både

sundhedsområdet og Regional Udvikling. Regionsrådet besluttede i forbindelse med Spareplan 2019-2020 at gennemføre besparelser på det administrative område som følge heraf.

I 2019 blev der vedtaget administrative besparelser på sundhedsområdet på i alt 13 mio. kr. på centrale stabe og hospitalernes administrationer samt 7,8 mio. kr. på Regional udvikling.

Der blev ligeledes besluttet administrative besparelser i budget 2020 på sundhedsområdet. Dels ved et yderligere omprioriteringsbidrag på 1 % i 2020 svarende til 13 mio. kr. på centrale stabe og hospitalernes administrationer, og dels ved en ekstra administrativ besparelse på 10 mio. kr. i 2020 på de centrale stabe.

Forligspartierne fastholder de besluttede administrative besparelser i budget 2020.

8. Hensigtserklæringer

A. Realisering af ambitionen om et sundhedsvæsen på patientens præmisser

Realisering af ambitionen om et sundhedsvæsen på patientens præmisser er meget væsentlig for regionsrådet. Ikke mindst i forbindelse med beslutninger om behandlingsintensitet, herunder medicinering, er det vigtigt at kende patientens præferencer. Regionsrådet vil derfor følge realiseringen af planerne om at indføre nye metoder til fælles beslutningstagen på ikke mindst kræftområdet.

B. Familiehus i Gødstrup

TrykFondens Familiehus i henholdsvis Skejby og Hammel fungerer som bolig for familier til alvorligt syge børn, der er indlagt. Husene er en base for de familier, som på grund af barnets sygdom har svært ved at få privatlivet til at hænge sammen under barnets indlæggelse.

Forligspartierne ønsker at undersøge, hvorvidt der kan etableres et familiehus i Gødstrup.

C. Digital transformation

Regionsrådet har en ambition om et bæredygtigt sundhedsvæsen på patientens præmisser. Borgerne har berettigede forventninger om, at den generelle teknologiuudvikling i samfundet også anvendes i sundhedsvæsenet og bidrager til, at det bliver lettere at være borger og bruger af sundhedsvæsenet. Det skal være lettere som borger at være aktør i eget forløb.

Forligspartierne ønsker f.eks. et særligt fokus på brugen af kunstig intelligens og virtuelle konsultationer. Der skal f.eks. ses nærmere på allerede udviklede løsninger – f.eks. løsninger inspireret af funktionaliteten fra Babylon Health i England. Forligspartierne vil sikre, at de fremtidige prioriteringer understøtter den digitale transformation.

Sundhedsvæsenet må derfor transformere sig, og teknologi/digitalisering er et bærende element heri. Regionsrådet har allerede vedtaget en digitaliseringsstrategi for Region Midtjylland, hvor de overordnede mål er, at det skal være lettere at være borger og lettere at være ansat i Region Midtjylland. Disse spor vil også afspejle sig i Sundheds- og hospitalsplanen, som regionsrådet forelægges i 2020.

D. God kommunikation

Det er vigtigt, at der er nem og klar kommunikation mellem borgere/patienter og medarbejdere på regionens arbejdspladser. Forligspartierne ønsker, at det som led i rekrutterings- og ansættelsesprocesser sikres, at nyansatte har tilstrækkelige danskundskaber.

E. Fælles akutmodtagelse som udviklingsområde

Region Midtjylland går forrest i Danmark med samling af modtagelse af patienter med akut psykiatrisk og akut somatisk sygdom. Formålet er afstigmatisering af psykiatrisk sygdom og bedre adgang til alle specialistkompetencer for alle typer akutte patienter.

Da der er tale om et udviklingsområde, sættes der i de kommende år skarpt ledelsesmæssigt fokus på området med henblik på at sikre, at de gode løsninger deles på tværs af hospitaler, akutafdelinger og psykiatri. Dette gælder både i forhold til patientoplevelse, effekt, organisation og udvikling og fastholdelse af kompetencer hos det personale, der modtager de akutte psykiatriske patienter.

F. Socialt udsatte og sårbare

Det ligger forligspartierne på sinde at forbedre forholdene for sårbare og udsatte borgere i Region Midtjylland. Forligspartierne imødeser det samarbejde, der er sat i gang, med henblik på at etablere en indsats for sårbare og udsatte borgere i ligeværdigt samarbejde med kommunerne.

G. Øget samarbejde med Grønland

Det grønlandske hjemmestyre har tradition for at samarbejde med Region Midtjylland f.eks. indenfor retspsykiatri og udvikling af retspsykiatriske institutioner i Grønland. Forligspartierne ønsker at afsøge mulighederne for et øget samarbejde med Grønland, herunder f.eks. vikaraftaler og praktikaftaler.

H. Abortrådgivning

Regionen er forpligtet til både at støtte og rådgive kvinder, der anmoder om abort. Forligspartierne ønsker at undersøge den aktuelle praksis på hospitalerne og i praksissektoren, idet regionsrådet ønsker at sikre sig, at tilbuddene alle steder gives i overensstemmelse med sundhedslovens § 100.

I. Innovation og indkøb

Region Midtjylland vil arbejde med indgåelse af partnerskaber med leverandører og iværksættere om udvikling af innovative løsninger med efterfølgende muligheder for afsætning til regionen. Partnerskabsaftalerne vil blive udarbejdet i overensstemmelse med udbudsloven.

J. Håndtering af kontrolbud mv.

Der udarbejdes en redegørelse for OECD's principper for prissætning i det offentlige sammenlignet med de principper, Region Midtjylland anvender.

Viborg, d. 8. oktober 2019

På vegne af partierne:

Socialdemokraterne	
Radikale Venstre	
Det Konservative Folkeparti	
Socialistisk Folkeparti	
Liberal Alliance	
Kristendemokraterne	
Dansk Folkeparti	
Psykiatrilisten	
Venstre	
Enhedslisten	
Alternativet	